

Fraværsgrensen - Rundskriv Udir-3-2016 inkludert fylkesrådmannens lokale presiseringer og tilføyelser

Godkjent av Fylkesrådmannen 26/5-2016, gjeldende fra 1. august 2016.

Dette dokumentet følger samme struktur som [rundskriv Udir 3-2016](#), og teksten i Udirs rundskriv gjengis i utgangspunktet i sin helhet. Enkelte steder er korte utdrag fra Udirs rundskriv utelatt eller omskrevet av redaksjonelle årsaker, dette er i så fall markert med egen fotnote.

Fylkesrådmannens lokale tilføyelser og presiseringer er skrevet inn i dokumentet med kursiv tekst. De lokale presiseringene og tilføyelsene er utarbeidet etter drøftinger med ansattetillitsvalgte, Elevorganisasjonen, Elev- og lærlingombudet, rektorene, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Fylkesmannen i Sør-Trøndelag.

Det er med utgangspunkt i dette rundskrivet i tillegg utarbeidet egne skriv til (1) elever/foresatte, (2) lærere, og (3) til elevtjenesten og helsetjenester. Det er også utarbeidet et skjema med beregning og anbefalinger for når varsel om fare for ikke vurdering skal sendes for de fleste fag.

Fraværsgrensen gjelder for alle elever i videregående skole, men ikke for lærlinger, lærekandidater og voksne. Bestemmelsen er tatt inn i [forskrift til opplæringsloven § 3-3 siste ledd](#) og forskrift til friskoleloven § 3-3 siste ledd.

Fraværsgrensen i korte trekk

- Hvis en elev er borte i mer enn 10 prosent av timene i et fag, skal han eller hun i utgangspunktet ikke få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget.
- Fraværsgrensen gjelder timefravær i enkeltfag, ikke elevenes totale fravær.
- Selv om en elev har mer enn 10 prosent fravær i et fag, kan han eller hun likevel få halvårsvurdering med karakter og standpunktkarakter om fraværet skyldes noen spesielle grunner som er nevnt under.
- Eleven må dokumentere fraværet for å få det unntatt.
- Eleven skal få et varsel om han eller hun står i fare for å ikke få karakter på grunn av fravær.

Reglene om bruk av egenmelding, og søknad om å få strøket fravær på inntil ti dager i løpet av skoleåret, forblir uendret

Ordensreglementets regler for bruk av egenmelding gjelder fortsatt, uavhengig av den omtalte fraværsgrensen. Herunder at elevene skal levere egenmelding ved sykefravær som varer i fra 1 time til 3 kalenderdager om gangen, og at egenmeldingsskjemaet skal leveres til kontaktlærer umiddelbart etter fraværperioden. Fravær som ikke er avtalt eller varslet, eller som det ikke er levert egenmelding eller annen dokumentasjon for, vil kunne få konsekvenser for ordens- eller oppførselskarakteren.

Det presiseres videre at eleven fortsatt må levere egen søknad når fravær på inntil ti dager jamfør forskrift til opplæringsloven §3-47 ikke skal føres på vitnemålet. Slik søknad leveres mot slutten av skoleåret på eget søknadsskjema innen frist fastsatt av skolen. Relevant dokumentasjon skal følge søknaden, og leveres uavhengig av eventuell dokumentasjon som er levert i løpet av skoleåret i forbindelse med fraværs grensen.

Alt fravær skal telle med

Alt fravær fra opplæringen, uavhengig av grunn, skal i utgangspunktet telle med i fraværsprosenten.

Hvis eleven er borte på grunn av en rettighet de har etter opplæringsloven er det ikke fravær. Det er for eksempel

- rådgivning på skolen
- møte med PP-tjenesten
- organisert studiearbeid som er avtalt med faglærer i forkant
- elevrådsarbeid o.l. som er godkjent av skolen
- avtalt samtale med rektor eller andre ansatte

Vi understreker at opplæring i hjemmet eller på institusjon på grunn av langvarig sykdom eller lignende er en del av den ordinære opplæringen, og regnes derfor ikke som fravær.

Noe fravær kan unntas

Elevene kan likevel få halvårsvurdering med karakter og standpunktkarakter, hvis han eller hun kan dokumentere at fraværet utover 10 prosent kommer av

- helse- og velferdsgrunner
 - Sykdom
 - Omsorgsoppgaver i nær familie, for eksempel for egne barn
 - Dåp, bryllup, begravelse
 - Legetime, tannlegetime, time hos BUP eller liknende
- arbeid som tillitsvalgt
 - Representasjon i kommunalt ungdomsråd eller ungdommens fylkesutvalg
 - Representant til møte eller annet arbeid i Elevorganisasjonen
- politisk arbeid
 - Landsmøtedelegat for et registrert politisk parti eller tilhørende ungdomsorganisasjoner
 - Medlem i kommunestyret
 - Medlem i politiske utvalg på fylkesnivå
 - Partirepresentant i skoledebatter på annen skole ved kommune- og stortingsvalg
- hjelpearbeid
 - Deltakelse i leteaksjoner via humanitære organisasjoner
 - Deltakelse i pålagte øvelser for trening til hjelpearbeid i humanitære organisasjoner
- lovpålagt oppmøte
 - Sesjon
 - Innkalling til retts sak, vitneinnkalling
- representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå
 - Dette kan for eksempel være
 - Representasjon i ulike idrettslige mesterskap eller stevner på nasjonalt eller internasjonalt nivå
 - Representasjon på konserter, kunst- og kulturarrangement på nasjonalt nivå eller internasjonalt nivå

(jf. [§ 3-47 femte ledd a til f](#)). Dersom det oppstår usikkerhet, er det rektor eller den rektor bemyndiger som avgjør om fraværet faller inn under noen av de ovenstående punktene.

Elever vil også kunne få unntatt fravær på inntil to dager til religiøse høytider utenom Den norske kirke, jf. forskrift til opplæringsloven [§ 3-47 åttende ledd](#) ¹

Kjøretimer kan jamfør Utdanningsdirektoratets tolkningsuttalelse til forskrift til opplæringsloven §3-47 ikke unntas føring av fravær, og skal derfor telle mot fraværsgrensen.

[Vi utdypet skillet mellom fraværsgrensen og reglene for føring av fravær på vitnemålet senere i rundskrivet.](#)

Dersom fravær fra opplæringen skyldes forhold som åpenbart ligger utenfor elevens kontroll, som for eksempel stans eller forsinkelser i kollektivtrafikken, kan rektor *eller den rektor bemyndiger* avgjøre om det likevel ikke skal føres fravær.

Skal fraværet unntas, må det dokumenteres

Det er ikke krav om å dokumentere fravær før grensen på 10 prosent er overskredet, men elevene kan likevel velge å legge frem dokumentasjon før grensen er nådd.

Fravær av helsegrunner må dokumenteres med legeerklæring eller med dokumentasjon fra annen sakkyndig, som for eksempel helsesøster, fysioterapeut, tannlege eller psykolog (herunder BUP). Fravær som skyldes helsegrunner kan ikke dokumenteres med kun egenmelding fra foreldre eller myndige elever. *Fylkesrådmannen presiserer at foresatte ikke regnes som sakkyndig i denne sammenhengen.*

Sykdom som etter sin art gjør det vanskelig eller lite hensiktsmessig å oppsøke sakkyndig for hvert enkelt tilfelle, kan dokumenteres med egenmelding i kombinasjon med annen type dokumentasjon. Slik annen type dokumentasjon kan for eksempel være erklæring fra sakkyndig som godtgjør at eleven har en kronisk sykdom, eller dokumentasjon som viser at eleven er under utredning eller oppfølging for udiagnostisert sykdom. *Dersom ikke annet framgår av dokumentasjonen, er dokumentasjon av kronisk sykdom gyldig inneværende skoleår.* Det er rektor *eller den rektor bemyndiger* som avgjør om den fremlagte dokumentasjonen er egnet, eller om det er behov for annen type dokumentasjon.

Det vil si at det ikke er et absolutt krav om legeerklæring som dokumentasjon for fraværsgrensen, i motsetning til for føring av fravær på vitnemål/kompetansebevis etter forskrift til opplæringsloven § 3-47. ²

For velferdsgrunner, som for eksempel begravelser, kan normalt erklæringer fra foreldre eller myndige elever benyttes. Fravær av politiske grunner, hjelpearbeid, arbeid som tillitsvalgt, representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå, og lovpålagt oppmøte skal dokumenteres med skriv fra den organisasjonen arbeidet utføres for.

¹ Utelatt: «Vi gjør oppmerksom på at «velferdsgrunner» også omfatter omsorgsoppgaver, for eksempel for egne barn. Fravær på grunn av legetime, tannlegetime, time hos BUP e.l. er også fravær av helsegrunner, som kan dokumenteres og unntas fra fraværsgrensen.»

² Utelatt/omskrevet: «Fravær av politiske grunner kan dokumenteres av en politisk organisasjonen, og hjelpearbeid av en hjelpeorganisasjon eller lignende. For velferdsgrunner, som for eksempel begravelser, kan normalt erklæringer fra foreldre eller myndige elever benyttes. Fylkeskommunene kan velge å utarbeide nærmere retningslinjer for hva slags dokumentasjon som kreves for ulikt fravær.»

Nærmere om fraværstføring og beregning

I fag- og timefordelingen tilsvarer én time en klokke³. Dersom det legges opp til undervisning i kortere økter (for eksempel 45 minutter), må timeantallet og fraværet regnes om.

Hvis eleven kommer litt for sent, for eksempel fem minutter, bør det spille inn på orden- eller adferdskarakteren⁴. *Dersom eleven møter mer enn 15 minutter for sent til time, føres det fravær for en hel klokke³ i stedet for å føre forsentkomning. Dersom det er lagt opp til undervisning i kortere økter (for eksempel 45 minutter), føres det fravær for den tiden økten varer.*

Hvis det gis opplæring i flere fag samtidig, for eksempel ved fagdager eller skoleturer, må faglærerne avklare på forhånd hvilke fag fravær vil telle inn på, og hvordan det vil fordele seg mellom fagene. *Dersom ikke annet er avtalt på forhånd, skal fraværet føres på de fagene som er oppført på den ordinære timeplanen for det aktuelle tidsrommet. Læreren som har faget må føre fraværet. Det må framgå tydelig for eleven på forhånd hvilke fag eventuelt fravær vil føres på.*

Det presiseres at fravær skal føres i alle timer. Det må skilles tydelig mellom timefravær og dagfravær. Fraværet for inneværende uke skal være ført i It's Learning innen fredag samme uke. Faglærer skal sende eventuelt varsel til eleven umiddelbart og på det grunnlaget som ligger i It's learning når fraværet er ført.

Kontaktlærer går gjennom fraværet påfølgende uke, og ser fraværet i sammenheng med innlevert dokumentasjon fra eleven. Innlevering av dokumentasjon eller eventuelt andre merknader fra eleven til det førte fraværet må komme innen ti dager etter faglærers frist for å føre fraværet i slutten av uken. Dersom det foreligger tungtveiende årsaker som eleven ikke kan lastes for, kan rektor bestemme at dokumentasjon eller merknader også aksepteres etter denne fristen.

Dokumentasjon legges i elevmappa og avmerkes i It's learning, Kontaktlærer endrer eventuelt i henhold til levert dokumentasjon fraværet til dokumentert/ikke tellende i It's learning. Dette vil i noen tilfeller medføre at det varselet faglærer har gitt eleven, ikke lengre gjelder etter at dokumentasjon er levert og gjennomgått av kontaktlærer.

Kontaktlærer har ansvar for at hver enkelt faglærer er godt orientert om dokumentert fravær. Rektor utarbeider rutiner som sikrer god informasjonsflyt om dette på skolen. Skolen har også en plikt til å undersøke fraværet når det ikke foreligger dokumentasjon

Fraværstberegningen skal foretas med utgangspunkt i det fastsatte, planlagte årstimetallet i faget. Skoleeier står fritt til å gi mer opplæring enn det som følger av den nasjonale fag- og timefordelingen. Dersom skoleeier vil gi opplæring utover minstetimetallet i et fag, skal dette fastsettes i en lokal fag- og timefordeling. Det lokalt fastsatte årstimetallet vil da være utgangspunktet for fraværstberegningen.

Skoleeier/skolen kan også gi elevene ekstra undervisning, for eksempel intensivopplæring, leksehjelp eller lignende. Slik ekstraopplæring vil være et tillegg til det fastsatte timetallet i faget, og vil ikke spille inn på fraværstprosenten. Timeantallet som grensen vurderes opp mot skal være det samme for alle elevene på en skole. Et frivillig tilbud om ekstraopplæring i et fag vil altså ikke medføre at det totale timetallet i faget vil variere. Det må være klart for elevene hvilke timer som er ordinære timer, og hvilke timer som er ekstra.

Fylkesrådmannen har utarbeidet en egen prosedyre for lærere, som skolene skal benytte.

³ Overskrift endret fra «Én time er en klokke³» til «Nærmere om fraværstføring og beregning»

⁴ Utelatt: «Fylkeskommunen, eventuelt skolen, bør regulere i ordensreglementet når fravær i deler av en time skal regnes som forsentkomning, og når fravær skal føres for en hel time. (...) Se rundskrivet vårt om ordensreglement.»

Fravær i gjennomgående fag

Det er noen fag som ikke avsluttes med standpunktkarakter hvert år, for eksempel norsk og kroppsøving.

Fravær i disse fagene skal også måles opp mot timetallet hvert enkelt skoleår, ikke alle timene i faget over to eller tre år.

Dette kommer både av hensyn til elever som ville risikert å miste standpunktkarakter i faget på Vg3 etter mye fravær på Vg1, og av hensyn til logistikk ved bytte av skole.

Fag- og skolebytte underveis i skoleåret

Skoleeier kan gi elevene adgang til å bytte fag underveis i opplæringsåret. I slike tilfeller vil eleven starte på null hva gjelder fraværsberegning i det nye faget. Eventuelt fravær i det opprinnelige faget vil ikke telle inn på fraværsgrensen.

Fravær i fag vil heller ikke overføres ved skolebytte underveis i opplæringsåret.

Elever som ikke får halvårsvurdering med karakter

Når eleven har vært borte mer enn 10 prosent av timetallet i faget det året, uten at fravær kan unntas, får eleven ikke standpunktkarakter. Timetallet elevene har rett til opplæring i er fastsatt i fag- og timefordelingen.

Selv om en elev ikke får karakter til halvårsvurderingen (regnet opp mot timetallet i faget det halvåret), innebærer det ikke nødvendigvis at eleven ikke får standpunktkarakter. Han eller hun må da sørge for å ikke ha udokumentert fravær ut over 10 prosent av det totale timeantallet i faget det skoleåret.

Elever som ikke får karakter til halvårsvurderingen må følges ekstra godt opp. Han eller hun må være klar over at fortsatt fravær også vil kunne føre til manglende standpunktkarakter.

Elevene skal ikke få fravær i timer som skolen etter timeplanen har planlagt å tilby, men som likevel faller bort, for eksempel på grunn av naturkatastrofer, utløsning av brannalarm, mangel på vikar eller lignende.

Elever som overskrider fraværsgrensen

Eleven mister ikke retten til vurdering

Alle elever har rett til vurdering, uavhengig av om de har mistet retten til halvårskarakter eller standpunktkarakter. Det vil si at de har rett til å delta i opplæringen, og rett til å få underveisvurdering i fag.

Vi minner om at en elev som vil melde seg opp som privatist i faget samme år, ikke kan være elev i faget samtidig *jf. forskrift til opplæringsloven § 3-27 tredje ledd*. Eleven vil imidlertid fortsatt kunne følge undervisningen i faget som for eksempel hospitant.

Rektor kan avgjøre om en fulltidselev likevel kan bli deltids elev, hvis det foreligger tungtveiende grunner, jf. [forskriften § 6-5](#). En deltids elev vil kunne ha mulighet til å melde seg opp som privatist, forutsatt at eksamensplanen gjør det mulig å gå opp som privatist i det aktuelle faget.⁵

Inntak til Vg2 eller Vg3

Utgangspunktet er at elever må ha bestått i alle fag på det aktuelle trinnet for å tas inn på Vg2 og Vg3, jf. [forskriften § 6-28](#). Det vil si at en elev som hovedregel minst må ha karakteren 2 i alle fag for å begynne på neste opplæringsår.

Det finnes imidlertid unntak fra dette i [forskriften § 6-37](#) for elever som ikke har bestått i alle fag (fått 1, IV eller har overtrådt fraværsgrensen).

Fylkeskommunen må da foreta en helhetlig vurdering av om det er forsvarlig å flytte eleven opp til neste nivå. Eleven må fortsatt bestå faget for å få vitnemål.

Hva er skillet mellom fraværsgrensen og annet regelverk?

Forskjellen på reglene om fraværsgrense og føring av fravær på vitnemålet

Fraværsgrensen viser til de samme unntaksgrunnene som i [forskriften § 3-47](#) om føring av fravær på vitnemål og kompetansebevis. Dette er imidlertid to forskjellige ting.

Tabellen under viser noen av forskjellene.

Forskjellene i reglene om fraværsgrense og føring av fravær på vitnemål	
Fraværsgrense	Føring av fravær på vitnemålet
I enkeltfag, kan påvirke karakteren	Samlet for alle fag, ingen kopling til karakterer i fag
Unntak gjelder timer	Unntak gjelder for dager, ikke timer
Ingen begrensning for dager eller timer unntak kan benyttes	Unntak begrenses til 10 dager per skoleår.
All dokumentert sykdom kan unntas fra første dag	Fravær på grunn av sykdom som ikke er kronisk kan først unntas etter minst tre dager
Timefravær i forbindelse med behandling hos tannlege, BUP e.l. kan unntas	Timefravær i forbindelse med behandling hos tannlege, BUP e.l. kan ikke unntas
Helsefravær må dokumenteres med legeerklæring eller dokumentasjon fra annen sakkyndig, alene eller i kombinasjon med egenerklæring	Helsefravær må dokumenteres ved legeerklæring
<i>Det er ikke krav om å dokumentere fravær før grensen på 10 prosent er overskredet, men elevene kan likevel velge å legge frem dokumentasjon før grensen er nådd.</i>	<i>Det leveres samlet søknad på eget søknadsskjema sammen med relevant dokumentasjon mot slutten av skoleåret og innen den fristen som oppgis av skolen.</i>

⁵ Opprinnelig avsnitt i Udirs rundskriv lyder som følger: «Fylkeskommunen (rektor, hvis myndigheten er delegert) kan avgjøre om en fulltidselev likevel kan bli deltids elev, hvis det foreligger tungtveiende grunner, jf. [forskriften § 65](#). Fylkeskommunen bør se på overtrådt fraværsgrense i ett eller flere fag som en tungtveiende grunn.»

Forskjellen på overtrådt fraværsgrense og manglende vurderingsgrunnlag

Konsekvensen av at læreren ikke har vurderingsgrunnlag og at en elev har overskredet en fraværsgrense, er den samme. I begge tilfeller vil eleven ikke få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget.

Det er likevel viktig å presisere at dette er to forskjellige ting.

Grunnlaget for vurdering skal fortsatt være kompetansemålene i faget etter læreplanverket.

En fraværsgrense vil altså ikke føre til at læreren mister grunnlaget for vurdering, men den vil påvirke om læreren, uavhengig av vurderingsgrunnlag, kan gi halvårsvurdering med karakter og/eller standpunktkarakter.

En lærer kan på den annen side mangle grunnlag for vurdering selv om en elev ikke har overtrådt fraværsgrensen, for eksempel ved høyt dokumentert sykefravær.

Hva må skolen gjøre?

Elev og foreldre må varsles

En elev kan ikke miste halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i et fag uten å ha blitt varslet i forkant.

Eleven og foreldre skal varsles skriftlig dersom det er tvil om han eller hun kan få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i ett eller flere fag, Det følger av forskriften [§ 3-7](#). Etter at en elev har fylt 18 år, skal ikke foreldrene varsles.

Varslet skal gis «uten ugrunna opphold». Det vil si at når det er fare for at eleven kan overskride fraværsgrensen, skal det varsles. Selv om det ble varslet i forbindelse med halvårskarakteren, må det varsles på nytt i forbindelse med standpunktkarakteren. *Grense for når varsel skal sendes, anbefales satt ved 5% fravær i faget. Fylkesrådmannen har utarbeidet et eget skjema med beregning av når denne grensen nås i de fleste fag.*

Det skal sendes separate varsel dersom det (1) er tvil om eleven kan få vurdering med karakter pga. fraværsgrensen og (2) dersom det er tvil om eleven kan få vurdering på grunn av at læreren mangler vurderingsgrunnlag. Dette vil ofte være to forskjellige årsaksforhold, og skal derfor, selv om begge deler kan føre til at eleven ikke får vurdering i faget, behandles som to separate saksforhold.

Enkeltvedtak og klagerett

Å ikke gi standpunktkarakter i et fag er et enkeltvedtak, som rektor har ansvar for å fatte, jf. forskriften [§ 3-18](#). Enkeltvedtaket bør ikke fattes før eleven har fått anledning til å fremlegge aktuell dokumentasjon.

Det er klagerett på vedtak om å ikke sette standpunktkarakter, jf. [forskriften § 5-1](#). Fristen for å klage er 10 dager. *Det er den administrative klagenemnda for opplæringsaker som er klageinstans. Klagen sendes til skolen, som ivaretar videre saksbehandling overfor klageinstansen.* Det vil ikke være et enkeltvedtak dersom eleven ikke får halvårsvurdering med karakter.

Elevene skal i utgangspunktet meldes opp til eksamen. En elev som har vært oppe til eksamen i et fag der han eller hun ikke får standpunktkarakter, skal få eksamen annullert. Det følger av [forskriften § 3-37 andre ledd](#). Hvis klageretten er utløpt før eksamen og eleven ikke har klaget, bør eleven ikke meldes opp til eksamen.

Manglende karakter føres på kompetansebeviset

Hvis en elev etter å ha blitt varslet ikke får karakter i et fag, skal det føres på kompetansebeviset.

Overtrådt fraværsgrense skal føres med IV, etterfulgt at FAM51 Overskredet fraværsgrense. I feltet for bruksområde skal skolene skrive: «Brukes for de elever som har overskredet 10 % fraværsgrense i faget, jf. forskriften § 3-3 fjerde ledd.»

Vi gjør oppmerksom på at skoleeier skal ha et forsvarlig system for føring av fravær, jf. [forskriften § 3-39](#). Det følger også av denne bestemmelsen at fravær skal dokumenteres hvert halvår.

Med fraværsgrensen må systemet kunne håndtere både fravær i dager/timer som skal føres på vitnemålet, og fravær i timer i enkeltfag.

Hvordan bør skolene informere og følge opp elevene?

Skolene må informere elever og foreldre

Det er viktig at elevene og foreldrene blir informert om fraværsgrensen og hva den innebærer. Det vil si

- grense på 10 prosent i alle fag som fører til manglende halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i faget
- hvilke unntak som gjelder og hva som godtas av dokumentasjon
- retten til forhåndsvarsel og klage
- fortsatt rett til underveisvurdering
- konsekvensene av å ikke få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter

Det er også viktig at skolen informerer om

- hva som regnes som fravær i en time (*over 15 minutter for sent*), og hva som regnes som forsentkomming (*under 15 minutter for sent*)
- hvilket fag elevene har i hvilke timer (også tverrfaglige timer, fagdager e.l.)
- hvor mange timer de skal ha i faget før halvårsvurdering med karakter og standpunktkarakter settes, både sett opp mot fag- og timefordelingen og lengden på undervisningstimene

Fylkesrådmannen har utarbeidet et eget informasjonsskriv til elever og foresatte som skolene skal benytte. Rektor har ansvar for at nødvendig informasjon også gis til avgivende grunnskoler slik at elever deres foresatte allerede kan bli informert i 10. klasse.

Skolene skal følge opp fravær

Skoleeier har ansvar for å sørge for nødvendig rådgivning. Eleven skal få informasjon, veiledning, oppfølging og hjelp til å finne seg til rette. Det følger av [forskriften § 22-1](#). Rådgivningen skal ha et helhetlig perspektiv på eleven, og blant annet bidra til å forebygge frafall.

Forebygging av frafall og fravær henger sammen. Det kan være mange grunner til at elever er mye borte fra skolen. Forskning viser at skoler som tidlig fanger og følger opp elever som er mye borte, kan bidra til at færre elever faller fra senere. En slik oppfølging bør være tilpasset til den enkelte elev. Det vil være viktig å handle tidlig, og en god stund før eleven overskrider fraværsgrensen.

Fylkeskommunen og skolene skal satse på å følge opp elevene tett.⁶

⁶ Endret fra: «Vi oppfordrer fylkeskommunene og skolene til å satse på å følge opp elevene tett.»